

Co dělat, abyste nespadli do dluhů?

► Obecná doporučení

- Nakupujte za hotové peníze, které jste ušetřili/a. Jestliže si potřebujete sjednat půjčku, informujte se u své banky nebo porovnejte podmínky u různých bank.
- Kontrolujte si, jak velké jsou vaše pravidelné příjmy a výdaje, a udržujte je v rovnováze. Je-li to možné, mějte finanční rezervu pro nečekané výdaje.
- Ponechávejte si všechny dokumenty a doklady o platbách. Nikdy nedávejte z ruky **originály smluv**.
- **Nikdy nepodepisujte smlouvu o půjčce, které plně nerozumíte!** Přiveďte si překladatele, nebo si její návrh vezměte s sebou k pročtení. Nepřistupujte na smlouvu, která má až několik desítek stránek, jsou v ní nesrozumitelné zkratky nebo je psána drobným písmem! Tyto smlouvy jsou typické pro **nebankovní instituce**, jejichž podmínky mohou být zdánlivě lepší, ale v důsledku více **rizikové**.
- Nepůjčujte si další peníze na splacení dluhů. Je pravděpodobné, že když si půjčujete peníze v nouzi, přistoupíte na horší podmínky a budete mít problém splácet více půjček. Některé banky nabízejí konsolidaci půjček, sjednocení splátek do jedné při rozložení do delšího času.
- Vždy si ponechte čas na rozmyšlení, nenechte se tlačit do rychlého rozhodnutí při koupi nebo půjčce.
- V ČR existují firmy, které využívají tíživé finanční situace lidí. Nabízení půjček a vymáhání jakýchkoli, i malých dluhů je pro některé firmy zdrojem snadných zisků, i když váš příjem je nízký!
- Pokud máte finanční problémy, neschovávejte se, snažte se jednat s věřiteli. Než dojde k rozhodnutí soudu a k exekuci, máte ještě různé volby a možnosti své problémy řešit. Rozhodnutí soudu se musíte podřídit a ve výsledku budete postižen/a mnohem více.
- Penále, poplatky, pokuty, náklady na soudní řízení či exekuci jsou vysoké a často vyšší než samotný dluh. Při splácení dluhu nízkými částkami se jako první splácejí právě penále a pokuty, přitom poplatky z prodloužení stále narůstají a **celkový dluh se nezmenšuje, může se i zvyšovat**.
- Úřední dopis – obsílka: **i když ji nepřevzmete** (nevyzvednete nebo převzetí odmítnete), je považována za **doručenou a běží lhůta pro nabytí právní moci!**

Pokud máte problémy se splácením svých finančních závazků, doporučujeme vám vaše problémy řešit a vyhledat bezplatné poradenství.

Můžete využít poradny Centra pro integraci cizinců
(bližší informace na www.cicpraha.org) nebo se obrátit na specializované poradny:

Občanské poradny – <http://dluhy.obcanskeporadny.cz/>

Poradna při finanční tísni – www.financnitisen.cz

Tento leták a další informace najdete na: www.cicpraha.org/infoservis

V letáčích s dluhovou problematikou byly použity materiály a zdroje Asociace občanských poraden. Obsah letáku je platný k datu jeho vydání a do budoucna nelze vyloučit případné změny.

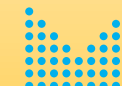
centrum
pro integraci
cizinců o. s.

FINANČNÍ PROBLÉMY – SLOVNÍČEK POJMŮ

SLOVNÍČEK – jak rozumět tomu, co můžete u finančních problémů vidět a slyšet

- Dlužník** ----- Osoba, která si vypůjčila peníze, ať už v hotovosti, nebo jimi uhradila zboží (něco nakoupila), nebo která nezaplatila, co byla povinna zaplatit.
- Exekuce** ----- Nucený **výkon pravomocného rozhodnutí**, tedy rozhodnutí, které nabylo právní moci. Výkonem může být například zabavení majetku, dražba, nucený prodej, zabavení hotovosti, srážky ze mzdy.
- Exekuční příkaz** ----- Příkaz k provedení exekuce. Pokud k vám přijde exekutor, musí vám ukázat exekuční příkaz (s kulatým razítkem) a usnesení soudu o nařízení exekuce.
- Exekuční titul** ----- Pravomocné a vykonatelné rozhodnutí, na jehož základě je možné provést exekuci. Může to být platební rozkaz, rozsudek, exekutorský zápis nebo notářský zápis, ale i **rozhodnutí orgánů státní správy** a územní samosprávy, rozhodnutí a výkaz nedoplatků na daních a poplatcích, nemocenském pojištění a sociálním zabezpečení.

Informační leták byl vytištěn v rámci projektu podpořeného Evropským fondem pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Hypotéka _____	Dlouhodobý úvěr na zakoupení nemovitosti nebo na rekonstrukci – bytu nebo domu – zajištěný zástavním právem k nemovitosti ve prospěch banky.	Ručitel _____	Osoba, která se při uzavírání smlouvy o půjčce zaváže splácet závazek dlužníka pro případ, že dlužník nebude schopen splácet sám.
Kontokorent _____	Krátkodobý úvěr, který banka nabízí k běžnému účtu. Klient díky němu může čerpat z účtu peníze (tzv. kontokorentní úvěr) i v případě, že na účtu nemá dostatečnou hotovost, banka tedy potřebné finanční prostředky půjčí a klient smí „jít do minusu“ do sjednaného limitu. Viz platební karty.	Směnka _____	Cenný papír, který je bezpodmínečným slibem zaplatit určitou peněžní sumu. Při sjednávání půjčky můžete být požádán/a o tzv. záruku směnkou – směnka může sloužit jako zajištění půjčky pro případ, že nebude splacena. Podepsání směnky je zrádné, předloží-li věřitel směnku soudu, soud rozhoduje okamžitě v jeho prospěch. Soud nezkontroluje vaše práva, pouze prověří náležitosti směnky.
Lichva _____	Půjčování peněz na nepřiměřeně vysoký úrok. Podle českého zákona je lichva trestný čin.	Splátkový kalendář _____	O splátkový kalendář lze požádat, když máte potíže s placením. S věřitelem si můžete dohodnout přesné částky a datum jejich splatnosti, kterými se postupně splácí dluh. Tato dohoda může být odlišná od původní smlouvy.
Náklady řízení _____	Náklady na soudní řízení; soud rozhodne, kdo je má zaplatit, je to zpravidla dlužník. Podívejte se do rozsudku, zda a do kdy se dá odvolat proti rozhodnutí o nákladech řízení , pokud si myslíte, že náklady řízení jsou příliš vysoké.	Srážky ze mzdy _____	Zaměstnavatel dlužníkovi nevyplácí část mzdy, provádí tzv. srážky ze mzdy podle rozhodnutí soudu, soudního exekutora nebo finančního úřadu. Srážky ze mzdy mohou být maximálně tak vysoké, aby dlužníkovi zbylo tzv. nezabavitelné minimum podle zákona.
Odpor _____	Druh opravného prostředku proti platebnímu rozkazu.	Spoludlužník _____	Ten, kdo se zaváže, že s dlužníkem bude splácet dluh společně. Má stejné postavení jako „dlužník“. Věřitel může veškeré plnění požadovat po spoludlužníkovi, aniž by musel prvního dlužníka být jen vyzvat k plnění (jako je tomu u ručitele).
Osobní bankrot _____	Provedení oddlužení pod kontrolou soudu na návrh dlužníka.	Spotřebitelský úvěr _____	Úvěr poskytovaný soukromým osobám a domácnostem za účelem nákupu spotřebních předmětů nebo služeb. Spotřebitelským úvěrem jsou některé půjčky nad 5000 Kč.
Oprávněný _____	Označení věřitele v soudním rozhodnutí.	Umoření _____	Splacení dlužné částky zcela nebo částečně, snížení dluhu.
Penále _____	Je podobné jako úrok z prodlení, počítá se jako určité procento z dlužné částky za dny, kdy dlužník neplatí. Pojem penále používají veřejné instituce: zdravotní pojišťovny, Finanční úřad, Správa sociálního zabezpečení. Po zaplacení dluhu může dlužník požádat o prominutí penále, instituce zváží dlužnickovy důvody a může jej prominout.	Upomínka _____	Dopis, kterým věřitel připomíná dlužníkovi, že nezaplatil svůj závazek, a vyzývá ho, aby zaplatil.
Platební karty		Úrok z půjčky _____	Procentní vyjádření, o kolik více je třeba za půjčku splatit. Pro věřitele je výnosem z půjčených peněz, pro dlužníka úplatou za užívání cizích peněz.
Debetní platební karta _____	Debetní karta, lze s ní čerpat peníze do zůstatku na běžném účtu. Debetní karta neumožňuje přečerpání do minusu.	Úroky z prodlení _____	Druh postihu dlužníka v případě, že neplatí ve stanoveném termínu. Úrok z prodlení je vyšší než běžný úrok. Obvykle je výše úroku z prodlení dojednána už ve smlouvě o půjčce jako určité procento z dlužné částky za každý den prodlení. Jestliže nebyla výše úroku z prodlení dojednána, použije se výše stanovená zákonem.
Kreditní platební karta _____	Platební karta spojená s revolvingovým úvěrem, tedy úvěrem, kdy držitel karty může čerpat peníze „do minusu“ do určitého limitu a zároveň postupně splácet.	Úvěr _____	Finanční prostředky, které věřitel poskytne dlužníkovi, a dlužník se zavazuje ke splacení v době předem stanovené. Existují různé druhy úvěrů, které jsou v zákonech různě upraveny: spotřebitelské úvěry, hypoteční úvěry, podnikatelské úvěry.
Platební rozkaz _____	Rozhodnutí soudu vydané ve zkráceném řízení, soud ho vydá bez slyšení žalovaného – tomu uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil pohledávku a náklady na řízení; žalovaný může proti platebnímu rozkazu podat odpor .	Věřitel _____	Ten, kdo půjčuje dlužníkovi. Může to být soukromá osoba nebo instituce, bankovní nebo nebankovní.
Pohledávka _____	Částka, kterou dlužník dluží a věřitel ji po něm vymáhá. Zahnuje kromě samotného dluhu také úroky, penále a oprávněné náklady věřitele.	Výkon rozhodnutí _____	Exekuce (viz výše)
Povinný _____	Označení pro dlužníka užívané v soudním řízení; ten, kdo je povinen platit.	Vylučovací žaloba _____	V případě, že exekutor zapíše do seznamu zabavených věcí ty, které nejsou dlužníka, ale jeho příbuzných nebo někoho jiného, tato osoba má právo podat návrh na jejich vyškrtnutí ze soupisu zabavených věcí, tzv. vylučovací žalobou , nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy se o tom dozvěděla.
Prodlení _____	Opoždění s platbou; situace, kdy dlužník ve stanoveném termínu neplatí, viz úrok z prodlení.	Výzva _____	Dopis, kterým věřitel připomíná dlužníkovi, aby mu zaplatil dluh nebo aby splnil, co slíbil. Výzva je podobná jako upomínka .
Předžalobní upomínka _____	Dopis, kterým věřitel připomíná dlužníkovi, že měl zaplatit svůj závazek, a současně ho informuje, že pokud ho nezaplatí, podá na něj žalobu k soudu .	Zástava _____	Majetek sloužící jako záruka pro případ nesplacení půjčky, nejčastěji movitá věc nebo nemovitost. Věřitel se při sjednávání smlouvy pojišťuje pro případ, že by půjčka nebyla splacena.
Příslušenství („částka...Kč s příslušenstvím“) _____	Forma vyčíslení dluhu v rozhodnutí soudu. Příslušenství jsou úroky, úroky z prodlení, poplatek z prodlení a náklady na advokáta věřitele. Příslušenství není pevná částka, roste až do úplného zaplacení dluhu. Nezahrnuje náklady exekuce, která se řeší později zvlášť.		
Registr dlužníků _____	Eviduje nesplacené i splacené závazky, poskytuje informace o dlužnících.		
RPSN, roční procentní sazba nákladů _____	Součet všech poplatků a nákladů, které musí dlužník věřiteli zaplatit v souvislosti s danou půjčkou.		